

Man gif derefter til den sidste Sag paa Dagsordenen, som var:

Fortsettelse af tredie Behandling af Forslag til Lov om Told- og Skibsafgifterne.

Formanden: Vi bleve igaar færdige med Endringsforslagene, saa at kun Forhandlingen af Lovforslaget i dets Helhed staar tilbage. Denne er aabnet. Den ærede 2den Landsstingsmand for 7de Kredz har Ordet.

Madsen: Skjøndt jeg i det Hele taget meget onsker en Toldreform, og skjøndt jeg tror, der er stærke Onsker og Krav fremme i vort Folk om samme, ser jeg mig dog nødsaget til at stemme mod det foreliggende Lovforslags Ophøielse til Lov, og jeg vilde gjerne have Lov til, forinden den endelige Afstemning foregaar, i al Korthed at angive nogle af de Grunde, jeg har for denne min Afstemning. Det forekommer mig, at det er klart, at Maalet for Bestatning i det Hele taget maa være det, at Staten saavidt muligt maa staa i Forhold til Skatteevnen; i samme Grad som en Skat rammer Skatteevnen, i samme Grad er den god, og i modsat Fald er den ikke god, mindre retfærdig. Nu veed jeg nok, at de forskjellige Skatte-aaeder hver for sig kunne have deres Misligheder og deres Vanstueligheder, og jeg tror ogsaa nok, at det i nogle Tilfælde er umuligt fuldt ud, fuldkommen retfærdigt at ramme Skatteevnen; men jeg tror derhos, at af alle de Skatteaaeder, vi have, er Toldbestatningen den, der mindst staar i Forhold til den virkelige Skatteevne; thi Toldbestatningen er jo en Skat paa Forbrugen, men Forbrugen staar ikke, eller ialtsind kun meget lidt, i Forhold til den virkelige Skatteevne. Ivertimod ser det endog saa saaledes, at i mange Tilfælde staar Skatteevnen og Forbrugen i omvendt Forhold til hinanden, og det tror jeg gjælder ikke blot for den almindelige Befolkning, men ogsaa for de Velstaaende, de Riger i Samfundet. Tage vi f. Ex. to Arbejderfamilier, to Mænd ud af den almindelige Befolkning, af hvilke den ene har en stor Familie, den anden har slet ingen eller kun en ganske lille Familie, men deres Formuesforhold, deres Arbeidskraft ere ens, bliver der stor Forskjel paa deres Skatteevne, idet den, der har den større Familie, har mindre Skatteevne end den anden; men den, der har den største Familie, kommer

jo herved til at betale en langt større Stat end den, der kun har en lille eller ingen Familie, saa at Staten altsaa kommer til at staa i omvendt Forhold til Skatteevnen. Dernæst har jeg set — men jeg tør ikke indestaa for Rigtigheden deraf — at en Arbejderfamilie i Almindelighed giver 40—50 Kr. aarlig i Toldbestatning. Saltfald har jeg set statistisk oplyst hos Professor Falbe-Hansen, at en Arbejderfamilie i Kjøbstæderne alene paa 8 Positioner betaler over 22 Kr. om Aaret, og enten vi tage den ene eller den anden Opgivelse, og selv om vi formindste den betydelig, og kun tage Halvdelen eller Fjerdedelen, finder jeg en saadan Bestatning urimelig; thi hvorfor skal en Mand, der sidder og kæmper hver Dag med Sorg for Næring, give enten 40—50 eller 10—20 Kr. aarlig i Skat til Staten. Gaa vi dernæst over til de mere Velhavende, tror jeg heller ikke, at Toldbestatningen for deres Vedkommende staar i Forhold til den virkelige Skatteevne. Der pleier man jo at gjøre Forskjel paa Livsforholdene og Luxusgjenstande. Det er nu en Forskjel, som er meget vanstuelig, for ikke at sige umulig at gennemføre, thi hvad der er Luxus for den Ene, er Livsforholdene for den Anden, og omvendt, og endog for den samme Persons Vedkommende kan det siges, at, hvad der var Luxus for ham for 20 Aar siden, er blevet til en Livsforholdene idag, saa at Skjønnet om, hvad der er Luxus, og hvad der er Livsforholdene, er det næsten er umuligt at komme overens om. Men gaa vi nu ud fra, at de Velhavende bruge forholdsvis mere af Luxusvarer, saa vil selv Staten paa disse ikke komme til at staa i Forhold til den virkelige Skatteevne, thi tage vi Familieforholdene paa samme Maaled, som jeg gjorde overfor den almindelige Befolkning, vil det Samme komme frem, at den, der har en større Familie, bruger forholdsvis mange flere Luxusgjenstande end den, der har en lille Familie eller slet ingen, og den, der har den større Familie, kommer desuagtet til at svare meget større Skat end den sidstnævnte. Jeg tror derfor heller ikke, at Toldbestatningen i det Hele har rigtig Plads i Lande med en fri Forsatning. Saltfald tror jeg, at i samme Grad, som frifindede Ansuetser vinde Indgang i Folket, ville Bestræbelserne for at komme bort fra indirekte Skatter voxe i Styrke. Jeg tror, at det er vistnok rigtigt, naar jeg paastaar, at indirekte Skatter og Enevoldsmagt passe sammen, og at derimod en Stræben efter at komme bort fra indirekte Skatter og en fri Forsatning høre sammen. Jeg veed meget